

แบบฝึก

การอ่านรู้เรื่องตามแนว

PISA

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ท ๓๕๑๐๑)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕



ชุดที่ ๕ การอ่านจากบทความ



นางอรพัทธ์ สิริแสง
ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

โรงเรียนอนุบาลยโสธร

อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต ๓

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การอ่านเป็นความสามารถขั้นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งสำหรับการเรียนรู้ และการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตามแนวคิดเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นความสามารถที่นักเรียนต้องหมั่นฝึกฝนทบทวนพัฒนาตนเองอยู่เสมอ การอ่านรู้เรื่องตามแนว PISA เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะทำให้นักเรียน สามารถทำความเข้าใจกับสิ่งอ่านได้ วิเคราะห์ความหมาย ตีความ แปลความ และสะท้อนออกมาเป็นความคิดของตนเอง มีความรักที่จะอ่านเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

แบบฝึกการอ่านรู้เรื่องตามแนว PISA สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนในสาระที่ ๑ การอ่าน สาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยจัดทำทั้งหมด ๖ ชุด แบบฝึกนี้เป็นแบบฝึกชุดที่ ๔ การอ่านจากบทความ ประกอบด้วยบทความ จำนวน ๒ เรื่อง ในแต่ละเรื่องจะมีแบบฝึกการอ่านตามแนว PISA อยู่ท้ายเรื่อง เพื่อให้นักเรียนได้ทบทวนเรื่องที่อ่านด้วยคำถาม นักเรียนสามารถกลับไปอ่านทบทวนเนื้อเรื่องเพื่อหาคำตอบ หรือสืบค้นข้อมูล จากความรู้ในแหล่งต่างๆ คำถามที่ปรากฏอยู่ในแบบฝึกเป็นคำถามที่สะท้อนสมรรถนะทั้ง ๓ ด้าน ของการอ่านตามแนว PISA คือ ๑. สมรรถนะเข้าใจและค้นคืนสาระ ๒. สมรรถนะบูรณาการและตีความ ๓. สมรรถนะสะท้อนและประเมิน

ขอขอบคุณผู้ที่ให้การแนะนำและมีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ทำให้การจัดทำแบบฝึกการอ่านรู้เรื่องตามแนว PISA ชุดนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแบบฝึกการอ่านรู้เรื่องตามแนว PISA ชุดนี้ จะทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาด้านการอ่านที่สูงขึ้น เกิดความรู้และทักษะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

อรพัทธ์ ศิริแสง

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ
โรงเรียนอนุบาลยโสธร



สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
จุดประสงค์การเรียนรู้	ค
แบบทดสอบก่อนเรียนการอ่านจากบทความ	ด
คำชี้แจง	๗
เรื่องที่ ๑ ไ้หม่นเวียนของปากกะญอ	๘
แบบฝึกที่ ๑ เรื่อง ไ้หม่นเวียนของปากกะญอ	๑๐
เรื่องที่ ๒ ข้าว	๑๓
แบบฝึกที่ ๒ เรื่อง ข้าว	๑๕
แบบเฉลยและเกณฑ์การให้คะแนน	๑๗
แบบทดสอบหลังเรียนการอ่านจากบทความ	๒๑
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนการอ่านจากบทความ	๒๗
แบบบันทึกคะแนนการทำแบบฝึกการอ่านรู้เรื่องตามแนว PISA	๓๑
บรรณานุกรม	๓๒

ชุดนี้อ่าน
บทความหะครับ



จุดประสงค์การเรียนรู้

การทำแบบฝึกการอ่านรู้เรื่องตามแนว PISA ชุดที่ ๔ การอ่านจากบทความ

เมื่อนักเรียนได้ศึกษาแบบฝึกเรื่องนี้จบแล้ว นักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมต่อไปนี้ได้

๑. บอกวิธีการอ่านตามแนว PISA ได้ (K)
๒. บอกขั้นตอนอ่านตามแนว PISA ได้ (K)
๓. ตอบคำถามจากบทความที่อ่านตามแนว PISA ได้ (P)
๔. บอกข้อคิดที่ได้รับจากบทความที่อ่านและนำไปประยุกต์ใช้ได้ (A)



แบบทดสอบก่อนเรียน การอ่านจากบทความ

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ท ๑๕๑๐๑)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

โรงเรียนอนุบาลยโสธร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต ๑

คำชี้แจง

๑. แบบทดสอบนี้มีคำถามทั้งหมด ๑๘ ข้อ จำนวนคะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน
๒. ในแบบทดสอบชุดนี้ นักเรียนจะพบคำถามเกี่ยวกับการอ่านจากบทความ
๓. ให้นักเรียนอ่านคำถามทุกข้ออย่างละเอียดรอบคอบ แล้วตอบคำถามให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้
๔. ลักษณะของคำถามและคำตอบจากการอ่านบทร้อยกรอง มีดังต่อไปนี้
 - ๔.๑ คำถามแบบเลือกตอบจากตัวเลือกธรรมดา
 - เลือกตอบจาก ๔ ตัวเลือก แต่ละตัวเลือกจะมีตัวเลขกำกับอยู่ข้างหน้า ให้วงกลมล้อมรอบตัวเลขที่กำกับอยู่ที่นักเรียนคิดว่าถูกต้องเพียงคำตอบเดียว
 - เลือกตอบจาก ๒ ตัวเลือก จะต้องเขียนระบุว่าข้อมูลที่ให้นั้นถูกต้อง (✓) หรือว่า ผิด (x)
 - ๔.๒ คำถามสำหรับคำตอบแบบสั้นหรือแบบปิด คือ เขียนคำตอบลงในที่ว่างที่เตรียมไว้ให้นักเรียนอาจจะต้องเขียนคำตอบเป็นตัวหนังสือ วาดภาพ และ/หรือเขียนตัวเลข ซึ่งเป็นคำตอบที่คาดหวังหรือจนครบ ตอบอย่างอื่นจะไม่ได้คะแนน
 - ๔.๓ คำถามสำหรับคำตอบแบบอิสระหรือแบบเปิด ให้เขียนอธิบายหรือให้เหตุผลประกอบคำตอบของตน คำถามลักษณะนี้มีคำตอบที่ถูกต้องหลายคำตอบ นักเรียนจะได้คะแนนจากวิธีที่แสดงความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อคำถามและลักษณะการคิดที่นักเรียนแสดงออกมา นักเรียนเขียนคำตอบของตนในที่ว่างหรือเส้นบรรทัดที่กำหนดไว้ให้ และขนาดของที่ว่างหรือจำนวนเส้นบรรทัดจะบ่งบอกถึงคำตอบอย่างคร่าวๆ ของคำตอบที่เขียน

เด็กชาย/เด็กหญิง.....
โรงเรียน.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕/.....เลขที่.....

อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามที่ ๑-๓

บัวเป็นพืชน้ำล้มลุก ลักษณะลำต้นมีทั้งที่เป็นเหง้า ไหล หรือหัว ใบบัวเป็นใบเดี่ยวเจริญขึ้นจากลำต้น โดยมีก้านใบส่งขึ้นมาเจริญที่ใต้น้ำ ผิวหน้าหรือเหนือน้ำ รูปร่างของใบส่วนใหญ่กลมมีหลายแบบ บางชนิดมีก้านใบบัว ความยาวของก้านจะปรับเปลี่ยนไปตามระดับน้ำที่บัวอยู่ ทั้งรากและก้านสามารถนำมาประกอบอาหารได้

บัวหลวงเป็นราชินีแห่งใต้น้ำ จัดเป็นพันธุ์ไม้น้ำที่ถือว่าเป็นสัญลักษณ์ของคุณงามความดี บัวหลวงชอบขึ้นในน้ำจืดออกดอกตลอดปี ชอบน้ำสะอาด อยู่ในน้ำลึกพอควร ถิ่นกำเนิดของบัวอยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จะเริ่มบานตั้งแต่ตอนเช้า พอกกลางคืนดอกก็หุบ ก้านดอกยาวมีหนามเหมือนก้านใบชูดอกเหนือน้ำ และชูสูงกว่าใบเล็กน้อย กลีบเลี้ยง ๔-๕ กลีบ สีขาวอมเขียว หรือสีเทาชมพู ร่วงง่าย กลีบดอกจำนวนมากเรียงซ้อนหลายชั้น เกสรตัวผู้มีจำนวนมากหลายสี

จากหนังสือ ทักษะการอ่านจับใจความ

คำถามที่ ๑

๑ คะแนน

ส่วนใดของบัวที่นำมาประกอบอาหารได้

คำถามที่ ๒

๔ คะแนน

อ่านข้อความต่อไปนี้ ถ้าข้อความใดถูกต้องให้เขียนเครื่องหมาย ✓ และข้อความที่ไม่ถูกต้องให้เขียนเครื่องหมาย × ลงในช่อง ☐

๑. ดอกบัวเป็นดอกสมบูรณ์เพศ ☐

๒. ความยาวของก้านดอกบัวขึ้นอยู่กับความลึกของน้ำ ☐

๓. บัวมีถิ่นกำเนิดอยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียง ☐

๔. บัวมักชอบขึ้นในน้ำจืด ☐

คำถามที่ ๓

๑ คะแนน

“บัวเป็นสัญลักษณ์ของคุณงามความดี” นักเรียนจะอธิบายเหตุผลของข้อความนี้อย่างไร

อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามที่ ๔-๗

แสงจากดวงดาวเดินทางผ่านชั้นบรรยากาศของโลก และเกิดการหักเหเลี้ยวเบนจากแนวเดิม ซึ่งจะหักเหอยู่ในมุมที่ต่างกันหลายๆ มุม ขึ้นอยู่กับอนุกรมของบรรยากาศโลกซึ่งไม่คงที่ แสงจึงเข้าตาเราทันทีจากหลายมุมหลายทิศทาง เราจึงเห็นดวงดาวกะพริบ ดวงดาวมีแสงสว่างในตัวเองเหมือนดวงอาทิตย์ ไม่จำเป็นต้องพึ่งแสงจากดวงอาทิตย์เหมือนดาวเคราะห์ แต่แสงของมันก็น้อยกว่าดวงอาทิตย์ ทำให้ตอนเช้าเราจึงไม่เห็นดวงดาว เพราะแสงจากดวงอาทิตย์มีมากกว่า ส่วนดาวเคราะห์เป็นดาวที่ไม่มีแสงในตัวเอง มันจะต้องเก็บแสงจากดวงอาทิตย์ไว้ในขณะที่ดวงอาทิตย์โคจรผ่านมันพอดี พอกลางคืนไม่มีดวงอาทิตย์ มันก็จะใช้พลังงานแสงที่ได้จากดวงอาทิตย์ ค่อยๆ ปล่อยออกมาเป็นแสงอย่างที่เราได้เห็น

จากหนังสือ ทักษะการอ่านจับใจความ

คำถามที่ ๔

๑ คะแนน

ดวงดาวและดวงอาทิตย์มีคุณสมบัติเหมือนกันในเรื่องใด

๑. มีวงโคจรเหมือนกัน
๒. มีขนาดใหญ่เหมือนกัน
๓. มีแสงสว่างในตัวเองเหมือนกัน
๔. มีเวลาในการขึ้นและตกเหมือนกัน

คำถามที่ ๕

๑ คะแนน

ดาวกะพริบเกิดจาก

๑. อนุกรมของชั้นบรรยากาศโลก
๒. การหักเหของแสงในชั้นบรรยากาศ
๓. การเดินทางของแสงในชั้นบรรยากาศ
๔. ดวงดาวได้รับแสงจากดวงอาทิตย์ไม่เต็มที่

คำถามที่ ๖

๑ คะแนน

ทำไมเราไม่เห็นดวงดาวในเวลากลางวัน

.....

คำถามที่ ๗

๑ คะแนน

เขียนชื่อดาวเคราะห์ ๓ ชื่อ

.....

อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามที่ ๘-๑๒

ประเทศไทยกำลังถูกโรคอ้วนและโรคแทรกซ้อนคุกคาม หากคนไทยไม่ตระหนักถึงพิษภัยของโรคอ้วน ยังคงมีพฤติกรรมกินอาหารที่มีไขมันสูง แป้งสูง น้ำตาลในปริมาณที่มากและการกินอาหารมากเกินไป ค่านิยมของพ่อแม่ยังคงเห็นว่า เด็กอ้วนจ้ำม่ำน่ารัก สุขภาพดี หนึ่งในสามของเด็กอ้วนจะกลายเป็นผู้ใหญ่ที่มีน้ำหนักเกินและจะกลายเป็นภาระของสังคมโดยที่รัฐต้องจ่ายค่ารักษาพยาบาลเป็นเงินมหาศาล การดูแลสุขภาพ ออกกำลังกาย ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมารับประทานอาหารทั้งตัวเองและบุตรหลาน จะทำให้สังคมไทยกลับมาเป็นสังคมที่มีประชากรเข้มแข็ง

จากหนังสือ ทักษะการอ่านจับใจความ

คำถามที่ ๘

๑ คะแนน

“ค่านิยม” ตามที่ปรากฏในบทความคือ

คำถามที่ ๙

๑ คะแนน

ข้อความนี้เป็นประโยชน์ต่อใคร

๑. ตัวเรา
๒. ผู้อ่าน
๓. ผู้เขียน
๔. ทุกคน

คำถามที่ ๑๐

๑ คะแนน

เพราะเหตุใดโรคอ้วนจึงเป็นภาระของรัฐบาล

๑. รายได้ของรัฐบาลลดลง
๒. ขาดแรงงานเนื่องจากการเจ็บป่วย
๓. ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลเพิ่มขึ้น
๔. รัฐบาลต้องนำเข้าแป้งและน้ำตาลมากขึ้น

คำถามที่ ๑๑

๒ คะแนน

เขียนชื่อโรคที่เป็นผลจาก “โรคอ้วน” ๒ ชื่อ

คำถามที่ ๑๒

๕ คะแนน

เราจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการรับประทานอาหารอย่างไรจึงจะมีสุขภาพดี

ข้อ	พฤติกรรมในการรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพดี

อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามที่ ๑๓-๑๔

ต้นไม้ไม่มีดวงตาสำหรับปิด ไม่มีกล้ามเนื้อสำหรับการพักผ่อน แต่มันก็เหมือนเราที่ต้องการหลับนอนในเวลากลางคืน ในเวลากลางวันต้นไม้ก็มีธุรกิจที่จะหาอาหารและเจริญเติบโตขึ้นด้วยความอนุเคราะห์ของดวงอาทิตย์ เมื่อความมืดครอบคลุม ต้นไม้ไม่สามารถจะฟังดวงอาทิตย์ได้ ดังนั้น ต้นไม้จึงต้องนอนหลับ หยุดทำงาน หยุดการเจริญเติบโต และรอคอยดวงอาทิตย์ขึ้นตอนเช้าเพื่อทำงานต่อไปอีก

จากหนังสือ ทักษะการอ่านจับใจความ

คำถามที่ ๑๓

๑ คะแนน

ต้นไม้พักผ่อนในเวลาใด

๑. เวลาเช้า
๒. เวลาเย็น
๓. เวลากลางวัน
๔. เวลากลางคืน

คำถามที่ ๑๔

๑ คะแนน

ต้นไม้ฟังพาดวงอาทิตย์อย่างไร

.....

คำถามที่ ๑๕

๓ คะแนน

คนฟังพาดต้นไม้อย่างไร

.....

.....

.....

คำถามที่ ๑๖

๑ คะแนน

ผู้เขียนมีจุดประสงค์ใด

๑. ต่อกว่า
๒. อธิบาย
๓. แนะนำ
๔. ตักเตือน

คำถามที่ ๑๗

๑ คะแนน

สาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการเสนอแก่ผู้อ่าน

๑. ต้นไม้ก็เหมือนคน
๒. คนและต้นไม้พึ่งพาดวงอาทิตย์
๓. ต้นไม้ไม่มีดวงตาและไม่มีกล้ามเนื้อ
๔. ต้นไม้จะเจริญเติบโตได้ในเวลากลางวัน

คำถามที่ ๑๘

๕ คะแนน

จากคำกล่าว “ปลูกต้นไม้หนึ่งต้นช่วยโลก” นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร ทำไมจึงคิดเช่นนั้น ให้เหตุผลประกอบการอธิบาย

๑. ให้นักเรียนเลือกทำเครื่องหมายวงกลมล้อมรอบข้อความข้างล่างนี้ เพียง ๑ ข้อความ

ความคิดเห็นคล้อยตาม

ความคิดเห็นโต้แย้ง

ทั้งคล้อยตามและโต้แย้ง

๒. ให้นักเรียนเขียนอธิบายเหตุผลจำนวน ๒ ข้อ ที่สอดคล้องกับความคิดการเลือกในข้อ ๑

ความคิดเห็นคล้อยตาม	ความคิดเห็นโต้แย้ง
๑.	๑.
๒.	๒.

คำชี้แจง

แบบฝึกการอ่านรู้เรื่องตามแนว PISA ชุดที่ ๔ การอ่านจากบทความ

แบบฝึกการอ่านรู้เรื่องตามแนว PISA ชุดที่ ๔ การอ่านจากบทความ ประกอบด้วย แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจำนวน ๑ ชุด บทความจำนวน ๒ เรื่อง สำหรับอ่านและตอบคำถาม โดยนักเรียนควรอ่านคำถามทุกข้ออย่างละเอียดรอบคอบและตอบคำถามให้ดีที่สุด

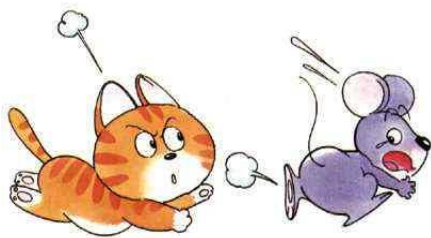
ลักษณะของคำถามและคำตอบหลังจากการอ่านบทความทั้ง ๒ เรื่อง มีดังต่อไปนี้

๑. คำถามแบบเลือกตอบจากตัวเลือกธรรมดา

- เลือกตอบจาก ๔ ตัวเลือก แต่ละตัวเลือกจะมีตัวเลขกำกับอยู่ข้างหน้า ให้วงกลมล้อมรอบตัวเลขที่กำกับอยู่ที่นักเรียนคิดว่าถูกต้องเพียงคำตอบเดียว
- เลือกตอบจาก ๒ ตัวเลือก จะต้องเขียนระบุว่าข้อมูลที่ให้นั้นถูกต้อง (v) หรือว่า ผิด (x)

๒. คำถามสำหรับคำตอบแบบสั้นหรือแบบปิด คือ เขียนคำตอบลงในที่ว่างที่เตรียมไว้ให้นักเรียนอาจจะต้องเขียนคำตอบเป็นตัวหนังสือ วาดภาพ และ/หรือเขียนตัวเลข ซึ่งเป็นคำตอบที่คาดหวังหรือจนครบ ตอบอย่างอื่นจะไม่ได้คะแนน

๓. คำถามสำหรับคำตอบแบบอิสระหรือแบบเปิด ให้เขียนอธิบายหรือให้เหตุผลประกอบคำตอบของตน คำถามลักษณะนี้มีคำตอบที่ถูกต้องหลายคำตอบ นักเรียนจะได้คะแนนจากวิธีที่แสดงความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อคำถามและลักษณะการคิดที่นักเรียนแสดงออกมานักเรียนเขียนคำตอบของตนในที่ว่างหรือเส้นบรรทัดที่กำหนดไว้ให้ และขนาดของที่ว่างหรือจำนวนเส้นบรรทัดจะบ่งบอกถึงคำตอบอย่างคร่าวๆ ของคำตอบที่เขียน



เด็กชาย/เด็กหญิง.....
โรงเรียน.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕/.....เลขที่.....

เรื่องที่ ๑

ไร่หมุนเวียนของปกากะญอ

ประเทศไทยเป็นถิ่นที่อยู่ของชุมชนหลากหลายชาติพันธุ์ ทางภาคเหนือมีกลุ่มวัฒนธรรมต่างๆ ที่อาศัยอยู่บนภูเขา มีชื่อเรียกรวมๆว่า ชาวไทยภูเขา เช่น กลุ่มปกากะญอหรือกะเหรี่ยง กลุ่มอาข่าหรืออีก้อ กลุ่มลาหู่หรือมูเซอ นอกจากนี้ยังมีชุมชนม้ง หรือเมี่ยน และอื่นๆ ในจำนวนนี้ชุมชนปกากะญอมีประชากรมากที่สุด

ชาวปกากะญอทำการเกษตรเพื่อเลี้ยงชีวิต พวกเขาทำไร่หมุนเวียน เป็นระบบการเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นผลดีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ชาวปกากะญอมักมีพื้นที่ทำไร่ ๗ แห่ง เรียกว่า “ไร่เหล่า” พวกเขาจะทำไร่ข้าวปีละแห่งเท่านั้น ทิ้งไว้ที่ปล่อยให้ฟื้นตัวเองตามธรรมชาติ ไร่เหล่าฟื้นตัวตามลำดับ ดังนี้

หลังการเก็บเกี่ยวในปีแรก ไร่ที่ถูกทิ้งให้พักตัวนั้นจะมีต้นถั่ว มัน เผือก พักทอง พักเขี้ยว แตงไทย งา พริก ฯลฯ ซึ่งปลูกไว้ตั้งแต่ฤดูกาลที่แล้วปล่อยให้ใช้กินหญ้าจะค่อยๆ งอกขึ้นปกคลุมผืนไร่ทีละน้อย

ปีที่สอง หญ้ารกขึ้นจนเดินแทบไม่ได้ ต้นสาบเสือออกดอกชูช่อขาว ชาวปกากะญอเรียกไร่เหล่าปีที่สอง “ไร่เหล่าขาว” ต้นไม้ที่เคยตัดเหลือตอสูงๆ พากันผลิใบใหม่ พืชไร่ เช่น ต้นไผ่งอกโผล่จากพื้นดินมีขนาดประมาณนิ้วมือนิ้วเท้า สัตว์เล็กๆ เช่น ตุ่น อ้น หนู และนกต่างๆ พากันมาอาศัยอยู่ในไร่

ปีที่สาม พืชไร่เติบโตสูงพ้นต้นหญ้ารก สัตว์ป่าประเภทเม่น เก้ง หมูป่า เริ่มเข้ามาอยู่อาศัยหรือหากินในไร่เหล่า

ปีที่สี่ พืชไร่เติบโตใหญ่ ต้นไผ่สูงขนาดเท่าข้อมือข้อเท้า มีร่มเงาปกคลุม ต้นหญ้าเริ่มตายเพราะไม่ได้แดด เกิดเป็นพื้นโล่งตามธรรมชาติ ไก่ป่า ไก่ฟ้า นกเขา พากันมาเกาะคอนพักอาศัย

ปีที่ห้า ไม้ในไร่โตเท่าโคนแขนโคนขา มีลูกไม้ผลไม้มิเศษหญ้าเน่าเปื่อยผุพัง ไร่เหล่ากลายเป็นป่าย่อยๆ บางครั้งมีแก้ง กวาง มากินลูกไม้ด้วย



ปีที่หก พืชไร่สูงใหญ่กว่าโคนแขนโคนขา ใช้มือสองข้างกำลำต้นไม่รอบ
เศษหญ้า ใบไม้ ลูกไม้ ทับถมเน่าเปื่อยเป็นปุ๋ยหมักอย่างดี ดินอุดมสมบูรณ์เต็มที
ชาวปกากะญอเรียกไรเหล่าอายุ ๖ ปีว่า “ดู บะ ฉะก็ แจ็ก” แปลว่า ไรเหล่า
แห่งความอุดมสมบูรณ์ซึ่งเป็นไรที่ปกากะญอถือว่าเหมาะสมที่สุดสำหรับการทำไร่ข้าว

ในปีต่อไป ไรเหล่าแห่งนี้ จะถูกถางและเผาเพื่อเตรียมดินไว้ทำไร่ข้าว
แบบไร่หมุนเวียน

การทำไร่หมุนเวียนเป็นวิธีใช้ผืนแผ่นดินอย่างดีคุ้มค่าและยั่งยืนที่สุด
เพราะสามารถรักษาหน้าดินไว้ไม่ให้เสีย รากไม้ รากไผ่ ตอไม้ ตอไผ่ไม่ตายสนิท
ยังแตกหน่อผลิไปได้ ต้นไม้ที่ถูกลิดกิ่งยังแตกกิ่งใหม่ได้ ชี้เถาชี้อ่านที่เป็นอาหารพืชยัง
ความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ผืนดิน ไล่เดือนยังซ่อนไซดินอยู่ หญ้าไม่รก ดายหญ้าเบาแรง
ดินไม่ถล่ม ดอยไม่ไถล เพราะจะไม่พลิกหน้าดิน ไม่ขุดขอนไม้ หรือขุดรากไผ่ออก
การปลูกข้าวและพืชผักต่างๆ เพียงแต่หน้าดินขนาดรอยแก้งรอยขวางเท่านั้น ไม่ได้ขุด
ลึกลงถึงแกนดิน แม้จะขุดลึกลงไปก็ไม่มีประโยชน์ เพราะชี้อ่านชี้อ่านที่เป็นอาหาร
ของข้าวและพืชผักอยู่บนหน้าดิน ไม่ลงไปอยู่ในแกนดิน

หากถางไรที่เดิมซ้ำแล้วซ้ำเล่า ปีหนึ่งถางที่นี้ ปีสองถางที่เดิม ปีสามถางที่เดิม
ปีแล้วปีเล่าถางที่เดิม ดินจะจืด ข้าวและพืชผักไม่งาม โรคและแมลงจะมากขึ้น
หญ้าจะรก เอาหญ้าไม่อยู่ ยิ่งทำยิ่งหนักขึ้น ยิ่งทำดินยิ่งเสื่อมมากขึ้น สุดท้ายดินถูก
ทำลายอย่างถาวรจนไม่สามารถทำกินไปตราบชั่วลูกชั่วหลาน

ป่าบางลักษณะ ชาวปกากะญอจะไม่ใช้ทำไร่ เช่น ป่าที่มีลำห้วยไหลรอบ
ป่าที่อยู่รอบแอ่งน้ำหรือบึงน้ำ ป่าที่มีตาน้ำไหลออกมาหรือมีตาน้ำผุด เป็นต้น

ความเชื่อ ประเพณี ข้อปฏิบัติหลายอย่างที่ถ่ายทอดกันมาหลายชั่วอายุคน
ทำให้ชาวปกากะญอได้ชื่อว่าเป็นชุมชนนักอนุรักษ์ธรรมชาติ

คนไทยด้วยกันแม้จะต่างเผ่าพันธุ์ ต่างเชื้อชาติ ต่างศาสนา ต่างถิ่นฐาน
แต่ถ้าศึกษาซึ่งกันและกันให้ดี มีความเข้าใจอันดีต่อกัน ให้เกียรติซึ่งกันและกัน
ประเทศชาติของเราคงอยู่กันอย่างสุขสงบ

แบบฝึกที่ ๑

จงใช้บทความเรื่อง ไร่หมุนเวียนของปกากะญอ ตอบคำถามที่ ๑-๘

๓๐ คะแนน

คำถามที่ ๑

๑ คะแนน

ชาวไทยภูเขาชุมชนใดมีประชากรมากที่สุด

๑. ม้ง
๒. อีก้อ
๓. กะเหรี่ยง
๔. ปกากะญอ

คำถามที่ ๒

๑ คะแนน

การทำไร่ข้าวของชาวปกากะญอเป็นการทำไร่แบบใด

๑. ไร่เหล่า
๒. ไร่เหล่าขาว
๓. ไร่สวนผสม
๔. ไร่หมุนเวียน

คำถามที่ ๓

๘ คะแนน

อ่านข้อความต่อไปนี้ ถ้าข้อความใดถูกต้องให้เขียนเครื่องหมาย ✓ และข้อความที่ไม่ถูกต้องให้เขียนเครื่องหมาย × ลงในช่อง ☐

๑. ปีที่ทำไร่เหล่ากลายเป็นป่าย่อยๆ ☐
๒. ชาวปกากะญอทำไร่ข้าวปีละ ๗ แห่ง ☐
๓. เมื่อสิ้นฤดูเก็บเกี่ยวชาวปกากะญอจะปลูกต้นถั่ว ☐
๔. ชาวปกากะญอจะทำไร่เหล่าบริเวณที่มีลำห้วย ☐
๕. ไร่เหล่าคือจำนวนไร่ทั้ง ๗ แห่ง ☐
๖. ชาวปกากะญอจะไถกลบหน้าดินเพื่อปลูกข้าวในปีที่ ๗ ☐
๗. ชาวอาข่าและลาหู่เป็นชาวไทยภูเขากลุ่มเดียวกัน ☐
๘. ต้นไผ่เป็นพืชไร่ของชาวปกากะญอ ☐

คำถามที่ ๘

๕ คะแนน

“การทำให้เหล่าสามารถรักษาผืนดินไว้ดีกว่าการทำนาข้าวโดยทั่วไป” นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร
กับถ้อยความข้างต้น ทำไมจึงคิดเช่นนั้น ให้เหตุผลประกอบการอธิบาย

๑. ให้นักเรียนเลือกทำเครื่องหมายวงกลมล้อมรอบข้อความข้างล่างนี้ เพียง ๑ ข้อความ

ความคิดเห็นคล้อยตาม

ความคิดเห็นโต้แย้ง

ทั้งคล้อยตามและโต้แย้ง

๒. ให้นักเรียนเขียนอธิบายเหตุผลจำนวน ๒ ข้อ ที่สอดคล้องกับความคิดการเลือกในข้อ ๑

ความคิดเห็นคล้อยตาม	ความคิดเห็นโต้แย้ง
๑.	๑.
๒.	๒.



ชาวเขาปลูกข้าวให้
คนไทยได้รับประทาน

เรื่องที่ ๒

ข้าว



ข้าวเป็นเมล็ดพืชเมล็ดน้อยชนิดที่มีคุณค่ายิ่งใหญ่ต่อคนไทยมานานแสนนาน ข้าวเป็นทั้งอาหารหลักในชีวิตประจำวันและยังเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ ข้าวเป็นพืชที่สามารถปลูกได้ในทุกภาคของประเทศ การปลูกข้าวหรือการทำนามีหลายประเภทขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่และฤดูกาล

ข้าวเป็นพืชตระกูลเดียวกับหญ้า ต้นข้าวไม่มีรากแก้วมีแต่รากฝอยแผ่ยึดกับดิน ลำต้นเป็นปล้องตรงและมีโพรงข้างใน ใบเรียวยาวและมีสีเขียวเข้ม ต้นข้าวอาจถูกรบกวนด้วยวัชพืชและเชื้อโรคหลายชนิดที่ทำให้เกิดโรคระบาด สัตว์ขนาดเล็ก เช่น แมลง นก หนู หอย และปู ก็เป็นศัตรูพืชตัวร้ายที่ทำลายต้นข้าว ตั้งแต่ระยะต้นอ่อนจนถึงออกรวง

จากเมล็ดข้าวถูกเพาะจนมีรากงอก และแตกยอดเป็นต้นกล้า ต้นกล้าใช้เวลาเติบโตประมาณ ๔๐ วัน จึงจะแตกหน่อออกมาจากโคนต้น แต่ละต้นมี ๕-๑๕ หน่อ หน่อข้าวแต่ละหน่อออกช่อดอกเป็นรวงข้าวหนึ่งรวง รวงข้าวแต่ละรวงมีดอกประมาณ ๑๐๐-๒๐๐ ดอก ดอกข้าวแต่ละดอกจัดเป็นดอกสมบูรณ์เพศ เพราะมีเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียอยู่ในดอกเดียวกัน ดอกข้าวบานจากปลายรวงสู่โคนรวง ภายในหนึ่งสัปดาห์ ดอกที่บานแล้วจะมีการผสมเกสรในเวลาเช้า โดยละอองเกสรตัวผู้จะตกลงไปผสมกับไข่ที่อยู่ด้านในของเกสรตัวเมีย

หลังจากการผสมเกสรแล้วจะเกิดเป็นผลของข้าว หรือที่เรียกกันว่าเมล็ดข้าว ภายในประกอบด้วยส่วนที่เป็นแป้งหรือเนื้อข้าว และส่วนที่จะใช้ขยายพันธุ์ต่อไป เมล็ดข้าวใช้เวลาประมาณหนึ่งเดือน จึงจะสุกเต็มที่ทั้งต้นและรวงจะเริ่มแห้งและกลายเป็นสีเหลืองทอง ชาวนาเกี่ยวข้าวทั้งรวง แล้วนำไปนวดเพื่อแยกเมล็ด จนสุดท้ายเหลือเพียงฟางข้าวแห้ง

เมล็ดข้าวมีคุณค่าทางอาหารสูงและให้พลังงาน นิยมนำมาทำเป็นอาหารและขนมนานาชนิด นอกจากนี้ ส่วนต่างๆ ของข้าว เช่น ฟางข้าว รำข้าว และแกลบ ก็ยังสามารถนำมาใช้ทำประโยชน์ได้มากมาย

พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญเป็นพิธีซึ่งจัดขึ้นทุกปี เพื่อให้กำลังใจชาวนา และเป็นสิริมงคลแก่บ้านเมืองของเรา ไม่ว่าวันเวลาจะผ่านไปนานเพียงใด ข้าวก็ยังคงมีความสำคัญและผูกพันกับวิถีชีวิตของคนไทยเสมอมาและตลอดไป

จาก หนังสือธรรมชาติวิทยา

แบบฝึกที่ ๒

จงใช้บทความเรื่อง ข้าว ตอบคำถามข้อที่ ๑-๖

๓๐ คะแนน

คำถามที่ ๑

๑ คะแนน

บทความนี้มีสาระสำคัญตรงกับข้อใดมากที่สุด

๑. ขั้นตอนการปลูกข้าว
๒. ระยะเวลาในการปลูกข้าว
๓. การเจริญเติบโตของต้นข้าว
๔. ความสำคัญของการปลูกข้าว

คำถามที่ ๒

๑ คะแนน

“ข้าว” ให้สารอาหารใด

๑. โปรตีน
๒. วิตามิน
๓. เกลือแร่
๔. คาร์โบไฮเดรต

คำถามที่ ๓

๑๐ คะแนน

อ่านข้อความต่อไปนี้ ถ้าข้อความใดถูกต้องให้เขียนเครื่องหมาย ✓ และข้อความที่ไม่ถูกต้องให้เขียนเครื่องหมาย × ลงในช่อง○

๑. ข้าวมีรากแก้วแต่ไม่มีรากฝอย
๒. การผสมเกสรจะเกิดขึ้นกับดอกข้าวที่บ้านแล้ว
๓. จมูกข้าวคือส่วนปลายของเมล็ดข้าว
๔. แกลบคือเปลือกของเมล็ดข้าว
๕. พิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญจัดขึ้นเพื่อเตือนชาวนาว่าถึงฤดูเก็บเกี่ยว
๖. การปลูกข้าวใช้เวลาทั้งหมด ๔๐ วัน
๗. ผลของข้าวใช้สำหรับขยายพันธุ์
๘. ช่อดอกคือรวงข้าว
๙. ข้าวปลูกได้ในเฉพาะที่ราบลุ่มริมแม่น้ำ
๑๐. ฟางข้าว รำข้าว ได้จากผลของข้าว

คำถามที่ ๔

๑๒ คะแนน

ให้นักเรียนเขียนเรียงลำดับการเจริญเติบโตของต้นข้าว

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำถามที่ ๕

๓ คะแนน

“พืชเศรษฐกิจ” มีความหมายอย่างไร

.....

.....

.....

.....

คำถามที่ ๖

๓ คะแนน

ทำไมข้าวจึงมีความสำคัญในวิถีชีวิตของคนไทย

.....

.....

.....

.....

แบบเฉลยและเกณฑ์การให้คะแนน การอ่านจากบทความ

แบบฝึกที่ ๑ ไ้หม่นเวียนของปากกะญอ

คำถามที่ ๑

ได้คะแนนเต็ม ๑ คะแนน

เมื่อตอบถูกต้อง คือ ข้อ ๔. ปากกะญอ

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๒

ได้คะแนนเต็ม ๑ คะแนน

เมื่อตอบถูกต้อง คือ ข้อ ๔. ไ้หม่นเวียน

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๓

ได้คะแนนเต็ม ๘ คะแนน

เมื่อตอบถูกต้อง คือ ข้อ ๑. ✓ ข้อ ๒. × ข้อ ๓. ✓ ข้อ ๔. ×

ข้อ ๕. ✓ ข้อ ๖. × ข้อ ๗. × ข้อ ๘. ✓

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๔

ได้คะแนนเต็ม ๑ คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบถูกต้องคือ การถางไร่ที่เดิมซ้ำแล้วซ้ำเล่า

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๕

ได้คะแนนเต็ม ๑ คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบถูกต้องคือ ดินที่ไม่มีสารอาหาร/ดินที่ไม่อุดมสมบูรณ์

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๖
ได้คะแนนเต็ม ๓ คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบถูกต้องคือ ไม่ทำลายป่าต้นน้ำ,สัตว์เล็กๆ และสัตว์บางชนิดได้อาศัยอยู่,
ไม่ใช้ยาฆ่าแมลงหรือสารเคมี

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๗
ได้คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบถูกต้องคือ

การทำไร่เหล้า แบ่งพื้นที่เป็น ๗ ไร่ ทำไร่ข้าวปีละ ๑ แห่ง โดยปล่อยให้ไร่อีก ๖ แห่งให้
พักฟื้น โดยไม่มีการใช้ยาฆ่าแมลง และสารเคมี เมื่อเก็บเกี่ยวแต่ละปีจะปลูกถั่ว มัน ผัก
ฟักทอง ฟักเขียว แตงไทย งาม พริก ฯลฯ เพื่อบำรุงดิน และย้ายไปทำไร่ข้าวในไร่แห่งที่ ๒
ในปีถัดไป หมุนเวียนไปอย่างนี้เรื่อยๆ

การทำนาข้าวโดยทั่วไป เผาซังต่อข้าว ไถหน้าดิน ใส่ปุ๋ยเตรียมดิน หว่านเมล็ด ปักดำ
เมื่อต้นข้าวเริ่มโตจะพ่นยาฆ่าแมลงและใส่ปุ๋ยเพื่อให้ข้าวเจริญเติบโต เก็บเกี่ยวโดยใช้ทั้ง
แรงงานคนและเครื่องจักร

* พิจารณาคำตอบของนักเรียน ใช้ถ้อยคำที่แตกต่างได้แต่ต้องตรงประเด็น ให้คะแนนการ
เขียนอธิบายข้อละ ๕ คะแนน

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๘
ได้คะแนนเต็ม ๕ คะแนน

เมื่อวงกลมรอบข้อความ ๑ ข้อความ และเขียนอธิบายเหตุผลจำนวน ๒ ข้อ ที่สอดคล้อง
กับความคิดในการเลือก

ไม่ได้คะแนน

เมื่อไม่วงกลมรอบข้อความหรือวงกลมเกิน ๑ ข้อความและไม่เขียนอธิบายเหตุผลที่
สอดคล้องกับความคิดจำนวน ๒ ข้อ หรือเขียนไม่ครบหรือไม่เขียนตอบ

แบบฝึกที่ ๒ ข้าว
คำถามที่ ๑
ได้คะแนนเต็ม ๑ คะแนน

เมื่อตอบถูกต้อง คือ ข้อ ๓. การเจริญเติบโตของต้นข้าว

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๒

ได้คะแนนเต็ม ๑ คะแนน

เมื่อตอบถูกต้อง คือ ข้อ ๔. คาร์โบไฮเดรต

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๓

ได้คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

เมื่อตอบถูกต้อง คือ ข้อ ๑. × ข้อ ๒. ✓ ข้อ ๓. ✓ ข้อ ๔. ✓

ข้อ ๕. × ข้อ ๖. × ข้อ ๗. ✓ ข้อ ๘. ✓ ข้อ ๙. × ข้อ ๑๐. ×

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๔

ได้คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน

เมื่อเขียนเรียงลำดับการเจริญเติบโตของต้นข้าว ดังนี้

๑. เมล็ดข้าวถูกเพาะ

๒. เมล็ดข้าวแตกหน่อเป็นต้นกล้า

๓. ต้นกล้าแตกหน่อ

๔. หน่อข้าวออกช่อดอกเป็นรวงข้าว

๕. ดอกข้าวบานผสมเกสร

๖. เกิดเป็นผลของข้าวหรือเมล็ดข้าว

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนเรียงลำดับไม่ถูกต้องหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๕

ได้คะแนนเต็ม ๓ คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบถูกต้องคือ พืชที่สามารถนำไปขายหรือสร้างรายได้, พืชที่นำไปใช้เป็น
สินค้าแลกเปลี่ยนได้, ประเทศไทยมีข้าวเป็นสินค้าส่งออกอันดับหนึ่ง

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๖

ได้คะแนนเต็ม ๓ คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบถูกต้องคือ คนไทยกินข้าวเป็นอาหารหลัก, คนไทยปลูกข้าวมาตั้งแต่
บรรพบุรุษ, คนไทยมีประเพณีและวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการทำนาปลูกข้าว

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ



แบบทดสอบหลังเรียน การอ่านจากบทความ

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ท ๑๕๑๐๑)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

โรงเรียนอนุบาลยโสธร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต ๑

คำชี้แจง

๑. แบบทดสอบนี้มีคำถามทั้งหมด ๑๘ ข้อ จำนวนคะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน
๒. ในแบบทดสอบชุดนี้ นักเรียนจะพบคำถามเกี่ยวกับการอ่านจากบทความ
๓. ให้นักเรียนอ่านคำถามทุกข้ออย่างละเอียดรอบคอบ แล้วตอบคำถามให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้
๔. ลักษณะของคำถามและคำตอบจากการอ่านบทความ มีดังต่อไปนี้
 - ๔.๑ คำถามแบบเลือกตอบจากตัวเลือกธรรมดา
 - เลือกตอบจาก ๔ ตัวเลือก แต่ละตัวเลือกจะมีตัวเลขกำกับอยู่ข้างหน้า ให้วงกลมล้อมรอบตัวเลขที่กำกับอยู่ที่นักเรียนคิดว่าถูกต้องเพียงคำตอบเดียว
 - เลือกตอบจาก ๒ ตัวเลือก จะต้องเขียนระบุว่าข้อมูลที่ให้นั้นถูกต้อง (✓) หรือว่า ผิด (x)
 - ๔.๒ คำถามสำหรับคำตอบแบบสั้นหรือแบบปิด คือ เขียนคำตอบลงในที่ว่างที่เตรียมไว้ให้ นักเรียนอาจจะต้องเขียนคำตอบเป็นตัวหนังสือ วาดภาพ และ/หรือเขียนตัวเลข ซึ่งเป็นคำตอบที่คาดหวังหรือจนครบ ตอบอย่างอื่นจะไม่ได้คะแนน
 - ๔.๓ คำถามสำหรับคำตอบแบบอิสระหรือแบบเปิด ให้เขียนอธิบายหรือให้เหตุผลประกอบคำตอบของตน คำถามลักษณะนี้มีคำตอบที่ถูกต้องหลายคำตอบ นักเรียนจะได้คะแนนจากวิธีที่แสดงความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อคำถามและลักษณะการคิดที่นักเรียนแสดงออกมา นักเรียนเขียนคำตอบของตนในที่ว่างหรือเส้นบรรทัดที่กำหนดไว้ให้ และขนาดของที่ว่างหรือจำนวนเส้นบรรทัดจะบ่งบอกถึงคำตอบอย่างคร่าวๆ ของคำตอบที่เขียน

เด็กชาย/เด็กหญิง.....
โรงเรียน.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕/.....เลขที่.....

อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามที่ ๑-๓

บัวเป็นพืชน้ำล้มลุก ลักษณะลำต้นมีทั้งที่เป็นเหง้า ไหล หรือหัว ใบบัวเป็นใบเดี่ยวเจริญขึ้นจากลำต้น โดยมีก้านใบส่งขึ้นมาเจริญที่ใต้น้ำ ผิวหน้าหรือเหนือน้ำ รูปร่างของใบส่วนใหญ่กลมมีหลายแบบ บางชนิดมีก้านใบบัว ความยาวของก้านจะปรับเปลี่ยนไปตามระดับน้ำที่บัวอยู่ ทั้งรากและก้านสามารถนำมาประกอบอาหารได้

บัวหลวงเป็นราชินีแห่งใต้น้ำ จัดเป็นพันธุ์ไม้น้ำที่ถือว่าเป็นสัญลักษณ์ของคุณงามความดี บัวหลวงชอบขึ้นในน้ำจืดออกดอกตลอดปี ชอบน้ำสะอาด อยู่ในน้ำลึกพอควร ถิ่นกำเนิดของบัวอยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จะเริ่มบานตั้งแต่ตอนเช้า พอกกลางคืนดอกก็หุบ ก้านดอกยาวมีหนามเหมือนก้านใบ ชูดอกเหนือน้ำ และชูสูงกว่าใบเล็กน้อย กลีบเลี้ยง ๔-๕ กลีบ สีขาวอมเขียว หรือสีเทาชมพู ร่วงง่าย กลีบดอกจำนวนมากเรียงซ้อนหลายชั้น เกสรตัวผู้มีจำนวนมากหลายสี

จากหนังสือ ทักษะการอ่านจับใจความ

คำถามที่ ๑

๑ คะแนน

ส่วนใดของบัวที่นำมาประกอบอาหารได้

คำถามที่ ๒

๔ คะแนน

อ่านข้อความต่อไปนี้ ถ้าข้อความใดถูกต้องให้เขียนเครื่องหมาย ✓ และข้อความที่ไม่ถูกต้องให้เขียนเครื่องหมาย × ลงในช่อง ☐

๑. ดอกบัวเป็นดอกสมบูรณ์เพศ ☐

๒. ความยาวของก้านดอกบัวขึ้นอยู่กับความลึกของน้ำ ☐

๓. บัวมีถิ่นกำเนิดอยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียง ☐

๔. บัวมักชอบขึ้นในน้ำจืด ☐

คำถามที่ ๓

๑ คะแนน

“บัวเป็นสัญลักษณ์ของคุณงามความดี” นักเรียนจะอธิบายเหตุผลของข้อความนี้อย่างไร

อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามที่ ๔-๗

แสงจากดวงดาวเดินทางผ่านชั้นบรรยากาศของโลก และเกิดการหักเหเลี้ยวเบนจากแนวเดิม ซึ่งจะหักเหอยู่ในมุมที่ต่างกันหลายๆ มุม ขึ้นอยู่กับอนุกรมของบรรยากาศโลกซึ่งไม่คงที่ แสงจึงเข้าตาเราทันทีจากหลายมุมหลายทิศทาง เราจึงเห็นดวงดาวกะพริบ ดวงดาวมีแสงสว่างในตัวเองเหมือนดวงอาทิตย์ ไม่จำเป็นต้องพึ่งแสงจากดวงอาทิตย์เหมือนดาวเคราะห์ แต่แสงของมันก็น้อยกว่าดวงอาทิตย์ ทำให้ตอนเช้าเราจึงไม่เห็นดวงดาว เพราะแสงจากดวงอาทิตย์มีมากกว่า ส่วนดาวเคราะห์เป็นดาวที่ไม่มีแสงในตัวเอง มันจะต้องเก็บแสงจากดวงอาทิตย์ไว้ในขณะที่ดวงอาทิตย์โคจรผ่านมันพอดี พอกลางคืนไม่มีดวงอาทิตย์มันก็จะใช้พลังงานแสงที่ได้จากดวงอาทิตย์ ค่อยๆ ปล่อยออกมาเป็นแสงอย่างที่เราได้เห็น

จากหนังสือ ทักษะการอ่านจับใจความ

คำถามที่ ๔

๑ คะแนน

ดวงดาวและดวงอาทิตย์มีคุณสมบัติเหมือนกันในเรื่องใด

๑. มีวงโคจรเหมือนกัน
๒. มีขนาดใหญ่เหมือนกัน
๓. มีแสงสว่างในตัวเองเหมือนกัน
๔. มีเวลาในการขึ้นและตกเหมือนกัน

คำถามที่ ๕

๑ คะแนน

ดาวกะพริบเกิดจาก

๑. อนุกรมของชั้นบรรยากาศโลก
๒. การหักเหของแสงในชั้นบรรยากาศ
๓. การเดินทางของแสงในชั้นบรรยากาศ
๔. ดวงดาวได้รับแสงจากดวงอาทิตย์ไม่เต็มที่

คำถามที่ ๖

๑ คะแนน

ทำไมเราไม่เห็นดวงดาวในเวลากลางวัน

.....

คำถามที่ ๗

๑ คะแนน

เขียนชื่อดาวเคราะห์ ๓ ชื่อ

.....

อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามที่ ๘-๑๒

ประเทศไทยกำลังถูกโรคอ้วนและโรคแทรกซ้อนคุกคาม หากคนไทยไม่ตระหนักถึงพิษภัยของโรคอ้วน ยังคงมีพฤติกรรมกินอาหารที่มีไขมันสูง แป้งสูง น้ำตาลในปริมาณที่มากและการกินอาหารมากเกินไป ค่านิยมของพ่อแม่ยังคงเห็นว่า เด็กอ้วนจ้ำม่ำน่ารัก สุขภาพดี หนึ่งในสามของเด็กอ้วนจะกลายเป็นผู้ใหญ่ที่มีน้ำหนักเกินและจะกลายเป็นภาระของสังคมโดยที่รัฐต้องจ่ายค่ารักษาพยาบาลเป็นเงินมหาศาล การดูแลสุขภาพ ออกกำลังกาย ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการรับประทานอาหารทั้งตัวเองและบุคคลรอบข้าง จะทำให้สังคมไทยกลับมาเป็นสังคมที่มีประชากรเข้มแข็ง

จากหนังสือ ทักษะการอ่านจับใจความ

คำถามที่ ๘

๑ คะแนน

“ค่านิยม” ตามที่ปรากฏในถ้อยความคือ

.....

คำถามที่ ๙

๑ คะแนน

ข้อความนี้เป็นประโยชน์ต่อใคร

๑. ตัวเรา
๒. ผู้อ่าน
๓. ผู้เขียน
๔. ทุกคน

คำถามที่ ๑๐

๑ คะแนน

เพราะเหตุใดโรคอ้วนจึงเป็นภาระของรัฐบาล

๑. รายได้ของรัฐบาลลดลง
๒. ขาดแรงงานเนื่องจากการเจ็บป่วย
๓. ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลเพิ่มขึ้น
๔. รัฐบาลต้องนำเข้าแป้งและน้ำตาลมากขึ้น

คำถามที่ ๑๑

๒ คะแนน

เขียนชื่อโรคที่เป็นผลจาก “โรคอ้วน” ๒ ชื่อ

.....

คำถามที่ ๑๒

๕ คะแนน

เราจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการรับประทานอาหารอย่างไรจึงจะมีสุขภาพดี

ข้อ	พฤติกรรมในการรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพดี

อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามที่ ๑๓-๑๘

ต้นไม้ไม่มีดวงตาสำหรับปิด ไม่มีกล้ามเนื้อสำหรับการพักผ่อน แต่มันก็เหมือนเราที่ต้องการหลับนอนในเวลากลางคืน ในเวลากลางวันต้นไม้ก็มีธุรกิจที่จะหาอาหารและเจริญเติบโตขึ้นด้วยความอนุเคราะห์ของดวงอาทิตย์ เมื่อความมืดครอบคลุม ต้นไม้ไม่สามารถจะฟังดวงอาทิตย์ได้ ดังนั้นต้นไม้จึงต้องนอนหลับ หยุดทำงาน หยุดการเจริญเติบโต และรอคอยดวงอาทิตย์ขึ้นตอนเช้าเพื่อทำงานต่อไปอีก

จากหนังสือ ทักษะการอ่านจับใจความ

คำถามที่ ๑๓

๑ คะแนน

ต้นไม้พักผ่อนในเวลาใด

๑. เวลาเช้า
๒. เวลาเย็น
๓. เวลากลางวัน
๔. เวลากลางคืน

คำถามที่ ๑๔

๑ คะแนน

ต้นไม้ฟังพาดวงอาทิตย์อย่างไร

.....

คำถามที่ ๑๕

๓ คะแนน

คนฟังพาดต้นไม้อย่างไร

.....

.....

.....

คำถามที่ ๑๖

๑ คะแนน

ผู้เขียนมีจุดประสงค์ใด

๑. ต่อบาย
๒. อธิบาย
๓. แนะนำ
๔. ตักเตือน

คำถามที่ ๑๗

๑ คะแนน

สาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการเสนอแก่ผู้อ่าน

๑. ต้นไม้ก็เหมือนคน
๒. คนและต้นไม้พึ่งพาดวงอาทิตย์
๓. ต้นไม้ไม่มีดวงตาและไม่มีกล้ามเนื้อ
๔. ต้นไม้จะเจริญเติบโตได้ในเวลากลางวัน

คำถามที่ ๑๘

๕ คะแนน

จากคำกล่าว “ปลูกต้นไม้หนึ่งต้นช่วยโลก” นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร ทำไมจึงคิดเช่นนั้น ให้เหตุผลประกอบการอธิบาย

๑. ให้นักเรียนเลือกทำเครื่องหมายวงกลมล้อมรอบข้อความข้างล่างนี้ เพียง ๑ ข้อความ

ความคิดเห็นคล้อยตาม

ความคิดเห็นโต้แย้ง

ทั้งคล้อยตามและโต้แย้ง

๒. ให้นักเรียนเขียนอธิบายเหตุผลจำนวน ๒ ข้อ ที่สอดคล้องกับความคิดการเลือกในข้อ ๑

ความคิดเห็นคล้อยตาม	ความคิดเห็นโต้แย้ง
๑.	๑.
๒.	๒.

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน การอ่านจากบทความ

คำถามที่ ๑

ได้คะแนนเต็ม ๑ คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบถูกต้องคือ รากและก้าน

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๒

ได้คะแนนเต็ม ๘ คะแนน

เมื่อตอบถูกต้อง คือ ข้อ ๑. × ข้อ ๒. ✓ ข้อ ๓. × ข้อ ๔. ✓

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๓

ได้คะแนนเต็ม ๑ คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบถูกต้องคือ บัวมักจะถูกนำไปไหว้บูชาพระ/ใช้ในงานพิธีทางพุทธศาสนา

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๔

ได้คะแนนเต็ม ๑ คะแนน

เมื่อตอบถูกต้อง คือ ข้อ ๓. มีแสงสว่างในตัวเองเหมือนกัน

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๕

ได้คะแนนเต็ม ๑ คะแนน

เมื่อตอบถูกต้อง คือ ข้อ ๒. การหักเหของแสงในชั้นบรรยากาศ

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๖**ได้คะแนนเต็ม ๑ คะแนน**

เมื่อเขียนคำตอบถูกต้องคือ แสงจากดวงอาทิตย์บดบัง

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๗**ได้คะแนนเต็ม ๑ คะแนน**เมื่อเขียนคำตอบถูกต้องคือ ดาวอังคาร/ดาวพุธ/ดาวพฤหัสบดี/ดาวศุกร์/โลก/ดาวเสาร์/
ดาวเนปจูน/ดาวยูเรนัส โดยเลือกเขียน ๓ คำตอบ**ไม่ได้คะแนน**

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๘**ได้คะแนนเต็ม ๑ คะแนน**

เมื่อเขียนคำตอบถูกต้องคือ เด็กอ้วนจ้ำม่ำคือเด็กน่ารัก สุขภาพดี

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๙**ได้คะแนนเต็ม ๑ คะแนน**

เมื่อตอบถูกต้อง คือ ข้อ ๔. ทุกคน

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๑๐**ได้คะแนนเต็ม ๑ คะแนน**

เมื่อตอบถูกต้อง คือ ข้อ ๓. ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลเพิ่มขึ้น

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๑๑**ได้คะแนนเต็ม ๒ คะแนน**เมื่อเขียนคำตอบถูกต้องคือ ไขมันสูง/ความดันโลหิตสูง/ไขมันและหลอดเลือด/เบาหวาน/
หัวใจ/ไขข้อกระดูก**ไม่ได้คะแนน**เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๑๒
ได้คะแนนเต็ม ๕ คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบถูกต้อง ๕ ข้อ ดังนี้

๑. รับประทานผักมากขึ้น
๒. รับประทานผลไม้มากขึ้น
๓. ลดอาหารจำพวกแป้ง ไขมัน
๔. ไม่ดื่มเครื่องดื่ม
๕. ไม่รับประทานขนมกรุบกรอบ

*พิจารณาจากคำตอบที่นักเรียนเขียน

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๑๓
ได้คะแนนเต็ม ๑ คะแนน

เมื่อตอบถูกต้อง คือ ข้อ ๔. เวลากลางวัน

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๑๔
ได้คะแนนเต็ม ๑ คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบถูกต้องคือ ต้นไม้ให้ร่มเงา ต้นไม้ใช้สร้างบ้าน สร้างเครื่องมือเครื่องใช้

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๑๕
ได้คะแนนเต็ม ๓ คะแนน

 เมื่อเขียนคำตอบถูกต้องคือ ต้นไม้ให้ร่มเงา ต้นไม้ใช้สร้างบ้าน สร้างเครื่องมือเครื่องใช้
 ต้นไม้ช่วยฟอกอากาศ ต้นไม้สร้างออกซิเจน ต้นไม้บางชนิดให้ผลรับประทานได้

*พิจารณาจากคำตอบจากของนักเรียน

ไม่ได้คะแนน

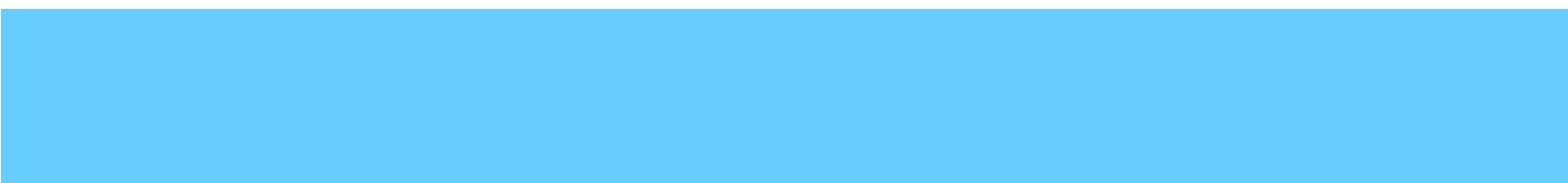
เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๑๖
ได้คะแนนเต็ม ๑ คะแนน

เมื่อตอบถูกต้อง คือ ข้อ ๒. อธิบาย

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ



คำถามที่ ๑๗

ได้คะแนนเต็ม ๑ คะแนน

เมื่อตอบถูกต้อง คือ ข้อ ๔. ต้นไม้จะเจริญเติบโตได้ในเวลากลางวัน

ไม่ได้คะแนน

เมื่อเขียนคำตอบอื่นหรือไม่เขียนตอบ

คำถามที่ ๑๘

ได้คะแนนเต็ม ๕ คะแนน

เมื่อวงกลมรอบข้อความ ๑ ข้อความ และเขียนอธิบายเหตุผลจำนวน ๒ ข้อที่สอดคล้อง
กับความคิดในการเลือก

ไม่ได้คะแนน

เมื่อไม่วงกลมรอบข้อความหรือวงกลมเกิน ๑ ข้อความและไม่เขียนอธิบายเหตุผลที่
สอดคล้องกับความคิดจำนวน ๒ ข้อ หรือเขียนไม่ครบหรือไม่เขียนตอบ



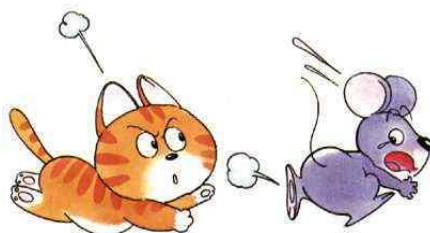
แบบบันทึกคะแนน
การทำแบบฝึกการอ่านรู้เรื่องตามแนว PISA

ชุดที่ ๔ การอ่านจากบทความ

เด็กชาย/เด็กหญิง.....
 โรงเรียน.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕/.....เลขที่.....

แบบทดสอบ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
ก่อนเรียน	๓๐		
หลังเรียน	๓๐		
ผลการพัฒนา			

แบบฝึกการอ่านรู้เรื่องตามแนว PISA ชุดที่ ๔ การอ่านจากบทความ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
แบบฝึกที่ ๑ ไร่มุนเวียนของปากาเกญอ	๓๐		
แบบฝึกที่ ๒ ข้าว	๓๐		
รวม	๖๐		



บรรณานุกรม.

- กระทรวงศึกษาธิการ. สถาบันภาษาไทย สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ม.ป.ป). **การอ่านแนว PISA
“การอ่านเพื่อการเรียนรู้”**. (เอกสารอัดสำเนา)
- กระทรวงศึกษาธิการ. สถาบันภาษาไทย สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **การรู้เรื่องการอ่านวรรณคดี**. กรุงเทพฯ :
แม่ทัพพอยท์, ๒๕๕๙.
- กระทรวงศึกษาธิการ. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (ม.ป.ป). **ข้อสอบการอ่าน :
โครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ”**
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. **การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน**. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ, ๒๕๔๒.
_____. **เทคนิคการอ่าน**. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ, ๒๕๔๒.
_____. **วรรณกรรมสำหรับเด็ก**. กรุงเทพฯ : โสภณการพิมพ์, ๒๕๔๒.
- น้านกฮูก. **ธรรมชาติหรรษา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ HAPPY KIDS, ๒๕๕๐.
- ปรียา บุญญสิริ. **ชีวิตกับธรรมชาติ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ แม็ค, ๒๕๕๐
- พรพิมล ผลวัฒนะ. **กิจกรรมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : บริษัทเป็นพับลิชชิ่งจำกัด,
๒๕๕๙.
- มณีนรัตน์ สุกโชติรัตน์. **อ่านเป็น เรียนก่อนสอนเก่ง**. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, ๒๕๕๓.
- แม่นมาส ขวลิต. **แนวทางส่งเสริมการอ่าน**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บรรณกิจ ๑๙๙๑ จำกัด, ๒๕๕๔.
- สมศักดิ์ อัมพรวิสิทธิ์โสภ. **การอ่านจับใจความ**. กรุงเทพฯ : บริษัท ภูมิบัณฑิตการพิมพ์จำกัด, ๒๕๕๘.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. **หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๕๔๗.
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. **การสร้างสื่อการสอนและนวัตกรรมการเรียนรู้สู่..การพัฒนาผู้เรียน**. ราชบุรี:
บริษัทธรรมรักษ์การพิมพ์ จำกัด, ๒๕๔๗.
- สำนักข่าวไทยนิวส์. ๒๕๕๙. **พายุฤดูร้อน**. (ออนไลน์). thainews.prd.go.th : ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๙
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. **หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุด ภาษาเพื่อชีวิต
ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๗.

